

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XLIX. — Izdan in razposlan dne 28. julija 1896.

Vsebina: Št. (123—127.) 123. Razglas, da se c. k. malemu carinskemu uradu v Schönwald-u razširjajo pravice ocarinjevanja. — 124. Dopustilnica za lokalno železnico z ozko raztečino St. Pölten—Kirchberg na Pielach-i (Pielaskodolska železnica) s krilom v Mank, morebiti St. Leonhard am Forst (Ruprechtshofen). — 125. Zakon o nabavi novcev, da se kupi stavišče za novo poštno in telegrafno poslopje v Karlovih varih. — 126. Zakon o uporabnosti železničnih zadolžnic, ki jih izdà deželna banka kraljevine češke, za plodonosno nalaganje ustanovnih, pupilarnih in podobnih glavnih. — 127. Ukaz, s katerim se določa čas za izvršitev spremembe v teritorialni omejitvi političnega okraja Gross-Enzersdorf.

123.

Razglas finančnega ministerstva z dne 6. julija 1896. l.

da se c. kr. malemu carinskemu uradu v Schönwald-u razširjajo pravice ocarinjevanja.

C. kr. mali carinski urad II. razreda v Schönwald-u se pooblašča, ocarinjevati „prašičke, ne čez 10 kilogramov“ t. št. 47. do 40 glav pri vsakem posameznem prevozu.

Biliński s. r.

124.

Dopustilnica z dne 11. julija 1896. l.,

za lokalno železnico z ozko raztečino St. Pölten—Kirchberg na Pielach-i (Pielaskodolska železnica) s krilom v Mank, morebiti St. Leonhard am Forst (Ruprechtshofen).

Na podstavi Najvišega pooblastila se mi je vzvidelo, porazumno z vdeleženimi ministerstvi nižavstrijskemu deželnemu odboru zaproseno do-

pustilo, zgraditi in obratovati lokomotivno železnico, ki jo bo izvesti kot lokalno železnico z ozko raztečino od postaje St. Pölten državnoželezniške proge Dunaj—Salzburg čez Ober-Grafendorf, Hofstetten in Rabenstein v Kirchberg na Pielach-i s krilom v Mank, morebiti v St. Leonhard am Forst (Ruprechtshofen), po določilih zakona o železničnih dopustilih z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) dodeliti pod pogoji in uveti, kakor so ustanovljeni v nastopnem:

§. 1.

Koncesijonar ima pravico, krilno progo z ozko raztečino od v začetku oznamene lokalne železnice v Mank, morebiti v St. Leonhard am Forst, oziroma Ruprechtshofen izvesti tako, da naj se na vse podjetje uporabljajo določila pričujoče dopustilnice.

Koncesijonarjeva pravica, izvesti gori v misel vzeto krilno železnico, mine, ko bi on te pravice ne uporabil v dobi petih let, od današnjega dne računeč. Enako je državnemu upravstvu tudi pred pretekem v prejšnjem ustanovljene dobe petih let pridržana pravica, izreči, da je koncesijonarjeva pravica, izvesti gori imenovano krilno progo, minila, in dopustilo zanjo podeliti drugemu podjetniku, ako bi koncesijonarju ne bilo moči izvedbe té proge pre-

vzeti pod pogoji, ki jih ponujajo drugi prošitelji in ki jih odobri državno upravstvo.

Da dá dotično izrecilo, se bo koncesionarju priznal rok treh mesecev potem, ko se mu uradoma priznani, da se kdo drug oglašá za dopustilo.

§. 2.

Železnici, ki je predmet té dopustilnice, se dodeljujejo v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz leta 1895) omenjene ugodnosti.

§. 3.

Koncesionar je dolžan, gradnjo dopuščene železnice začeti precej, ko se mu dodeli privolilo za gradnjo, jo dokončati najdalje v poldrugem letu, računëč od današnjega dne, in dodelano železnico takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držal gorenjega roku za gradnjo, je koncesionar dolžan, ako zahteva državno upravstvo, dati zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se smé izreči, da je ta varščina zapala.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, za to se dodeljuje koncesionarju pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarju dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državno upravstvo spoznalo, da je njih naprava v javni korist.

§. 5.

Koncesionarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, pa tudi tega, kar velevalo semkaj merëči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in red za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz

l. 1852) in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbe in obratni predpisi, podani v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, v toliko, v kolikor se bo z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na znižano vozno brzino, železniškemu ministerstvu zdelo pripustno, a na to stran bodo veljali posebni obratni predpisi, ki jih izdá železniško ministerstvo.

§. 6.

Koncesionarju se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državnega upravstva in s pogoji, ki jih to postavi, naredi delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjeve.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državnega upravstva.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnice in za dobavo vozil in pa za dotacijo pričuvnega zaklada, katerega določi državno upravstvo, res uporabljenih in prav izkazanih, prištevši interkalarne obresti, ki so med grajenjem res bile izplačane, in kar je res bilo kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi po dogradbi železnice bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se sméjo dotični stroški prišteti napravní glavnici, če je državno upravstvo privolilo v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državno upravstvo.

Družbena pravila in pa obrazci osnovnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državnega upravstva.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se bodo uporabljala tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic,

za tirolske deželne strelece in za žandarstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar te osebe služabno potujejo na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Koncesijonar se zavezuje, da pristopi dogovoru, med avstrijskimi železniškimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetka opravnih reči za prevažanje vojakov in zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prenose, dalje da pristopi vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske, in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarja moč in veljavo z dnem, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó po tem času, ki se pa ne objavijo po Državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarja veljavo in moč, kadar se mu uradoma priznanijo.

Te dolžnosti ima koncesijonar samó v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdi izvršljivo z ozirom na drugotnost té proge in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé na napravo, opremo in vrsto obrata.

Koncesijonar je dolžan, oddajaje službe ozirati se po zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih ustanavlja gledé na prevažanje vojakov §. 7., dodeljevati civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določuje v dopustilnih pogojih.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset let, računéč od današnjega dne, ter mine po tem roku.

Državno upravstvo smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega rokú izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3.

ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop rokú ne mogel opravičiti po zmislu §. 11. lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Koncesijonar nima pravice, tretjim osebam prepuščati obrat po dopuščeni železnici, ako mu tega državno upravstvo izrečno ne dovoli.

Državnemu upravstvu je pridržana pravica, da smé po dopuščeni železnici obrat na se vzeti ter voditi na račun koncesijonarja ves ostali čas, dokler bo še trajalo dopustilo.

V tem primeru mora koncesijonar državnemu upravstvu povrniti troške, ki mu zares nastanejo iz obratovanja in katere bo eventualno ustanoviti prepok.

Kakó naj se sicer vodi ta obrat, vravná se s posebno obratno pogodbo, ki se naj sklene med državnim upravstvom in koncesijonarjem.

§. 11.

Koncesijonar ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz 1895. l.), državnemu upravstvu na njegovo zahtevo vsak čas dopuščati soporabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da bo imelo državno upravstvo pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 12.

Državno upravstvo si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Da se ustanóvi odkupnina, se seštejejo letni čisti donosi, kar jih je podjetba imela v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

Po spredaj stoječih določilih najdeni poprečni čisti donos naj potemtakem koncesijonarju država kot odškodnino za odkup železnice plačuje v še

ostali trajni dobi dopustila v polletnih obrokih, dopsevajočih vsako leto 30. dne junija in 31. dne decembra.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je potreben za pogojeno obrestovanje in povrnitev predstvenih zadolžnic, katere koncesijonar izdá z dovolilom državnega upravnstva, prištevši tisto letnino, katera je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državnem upravnstvu odobrene delniške glavnice v času, ko bo trajalo dopustilo, tedaj se poprej omenjeni letni iznos določi za čisti donos, ki ga bo jemati v podstavo za odmero odkupnine.

3. Odškodnina, ki jo bo dati, bodi v tem, da se koncesijonarju v še ostali dobi dopustila izplačujejo za pogojeno obrestovanje in razdolžbo predstvenih zadolžnic potrebni zneski do časa, ko bodo popolnoma odplačani, ob pogojenih rokih dospelosti, nasproti pa, da se po odbitku teh zneskov ostajajoči srednji donos izplačuje po zmislu odstavka 1., oziroma ako bi nastopil kak v odstavku 2. omenjeni primer, tamkaj navedena letnina za delniško glavnicu v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, kadarkoli namesto še ne dospelih letnih plačil, plačati glavnicu, enako znesku glavniške, računeč obresti od obresti, po štiri od sto na leto diskontovane vrednosti, ki jih je po določilih odstavka 3. opravljati polletno, razen zneskov, potrebnih za počrtežno obrestovanje in razdolžbo prednostnih zadolžnic.

Ako se država odloči to glavnicu plačati, plačaj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši tudi vozila in gradivne záloge in pa iz napravne glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državnega upravnstva.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena last-

nina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zálog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zakladov v obsegu, povedanem v §. 12., zadnjem odstavku.

Ako to dopustilo mine in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 12.), obdrži koncesijonar last pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in pa kar bi imel po obračunih terjati, potem tudi last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je sam koncesijonar sezidal ali pridobil po pooblastilu državnega upravnstva z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 14.

Državno upravnstvo ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državno upravnstvo pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in se posebno po nadzornikih, ob koncesijonarjevih troških pošiljanih, kakorkoli se mu vzvidi primerno, prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državno upravnstvo, tudi pravico, kolikor se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri bo veljal za načelníštvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in naredbe, nasprotne zakonom, dopustílu ali družbenim pravilom, ali pak kvarne javni koristi in finančni koristi poroštvočega državnega zaklada; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si precej izprositi razloko ministerstva za železnice, katero je dati brez odloga in katera veže družbo.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici ali v zakonih naložene dolžnosti, se državnemu upravnstvu pridržuje tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

125.**Zakon z dne 13. julija 1896. l.**

o nabavi novcev, da se kupi stavišče za novo poštno in telegrafno poslopje v Karlovih varih.

S pritrditvijo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Vlada se pooblašča, za to, da se sezida novo poštno in telegrafno poslopje v Karlovih varih, v pridobitev pripravnega stavišča potrebne novce v iznosu za 140.000 gl., stoinštiridesetisoč goldinarjev, z najmom nabaviti kako, da se potrebovana glavnic obrestuje s štirimi odstotki največ in razdolži najpozneje v petinštiridesetih letninah.

§. 2.

Izvršiti ta zakon se naroča finančnemu in trgovinskemu ministru.

V Işlu, dne 13. julija 1896 l.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Glanz s. r.

Biliński s. r.

126.**Zakon z dne 14. julija 1896. l.**

o uporabnosti železničnih zadolžnic, ki jih izdá deželna banka kraljevine češke za plodonosno nalaganje ustanovnih, pupilarnih in podobnih glavnic.

S pritrditvijo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Železnične zadolžnice, ki jih izdá deželna banka kraljevine češke, se morejo do največinskega

zneska za 50,000.000 gl. a. v. uporabljati za plodonosno nalaganje glavnic ustanov, javno nadzorovanih zavodov, poštne hranilnice, in pa pupilarnih, fidejkomisnih in depozitnih novcev, in po borznem kurzu, toda ne črez imensko vrednost, za služabne in poslovne varščine.

§. 2.

Izvršiti ta zakon je naročeno Mojim ministrom za notranje stvari, za pravosodje, za finance in za železnice.

V Işlu, dne 14. julija 1896. l.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Biliński s. r.

Gleispach s. r.

Guttenberg s. r.

127.**Ukaz ministerstva za notranje stvari z dne 20. julija 1896. l.,**

s katerim se določa čas za izvršitev premembe v teritorijalni omejitvi političnega okraja Gross-Enzersdorf.

Z ministerstvenim ukazom z dne 4. novembra 1895. l., (drž. zak. št. 166.) razglašena prememba v teritorijalni omejitvi političnega okraja Gross-Enzersdorf naj stopi v veljavnost dne 1. septembra 1896. l.

Uradni sedež okrajnega glavarstva Gross-Enzersdorf pak se še le dne 1. januarja 1897. l. od tam preloži v Floridsdorf.

Badeni s. r.

